

fo. XXIII.
Summe Raymundi De iure rerum.

uerso de vxore que habuit plures viros. Si autē vir & mulier res si-
mul elaborauerunt vel emerunt in his bonis solum liberi amborum
instituantur. Potest etiam testator cōmittere fidei alterius testam-
ti sui factionē sic dicendo. **M.** heredē instituo & fidei ipsius integra-
liter committo omnem testamenti mei factionem, tamen peto vt il-
li, vel illi hoc ante alios testetur.

Substitutio.

Capitulum. LIX.

Substitutio est secundaria & conditionalis institutio. Conti-
net em̄ in se constitutio substitutionez. Verbi gr̄a. **M.** filium
meum heredē instituo, & si ipse non erit heres, qz forte preue-
nietur morte: vel qz non vult hereditatē adire. Tunc **AD.** sit heres.
Dicitur autē substitutio quasi subitus vel p^o alium institutio. Sub-
stitutionum alia obliqua, & alia directa. Obliqua est per quā quis
capit hereditatem alio mediante, vt sic dicendo. **M.** heredem michi
instituo. Sed rogo eum per fidei commissum, vt statim adita here-
ditate restituat eam **M.** filio meo. Directa substitutio est per quam
quis capit hereditatē nullo alio mediante, vt sic **M.** heredē mibi in-
stituo, & si ipse nō erit heres: vt si ante aditam hereditatem decesse-
rit, tunc **AD.** sit heres. Et illa directa diuiditur in quattuor species.
Est em̄ vna vulgaris, alia pupillaris, alia exemplaris, alia breuilo-
qua. Vulgaris est que a quolibet de vulgo fieri potest per vba ne-
gatiua, vt verbi gr̄a. **M.** heredem mibi instituo, & si ipse non erit he-
res, tunc **AD.** sit heres. Pupillaris institutio est que fit per verba af-
firmatiua de pupillari etate & nō de pubere, vt **M.** meum filium im-
pubem mibi heredē instituo, & si ipse in pupillari etate decesserit tē C
filius meus v^l nepotē meus sibi substituo Exemplaris substitutio fit ab
vtrōq; parente filio sane mentis vel furioso v^l mēte capto existenti
in potestate vel non existenti puberi v^l maiori Si tñ impubes fit fu-
riosus, tunc puidetur ei p pupillare substitutionē tanq; pupillo nō
p emancipationē tanq; furioso, vt sit potius etati qm demencie cō-
sulendum. Debet etiā testator certas psonas furioso substituē. **Mā**
si furiosus liberos habet, illos ei primo substituet. Si non habet li-
beros tunc fratres eius sibi substituat Si nec filios nec fratres, tē
substituet quē voluerit, vt. **M.** filium meum furiosum mibi heredē
instituo & si ipse decesserit añq; san^o sit, tē. **AD.** fili^o ei^o erit heres & si fi-
lius nō habz, tē. **M.** si ei^o sit heres & si nō habz fr̄ez, tē **B.** patrum
suuz v^l aliu sibi substituo. Breuiloq substitutio ē q sibi breuib^o vbis
multa comprehendit, vt sic. **AD.** et. **M.** filios meos **B.** et **R.** filias
meas michi heredes instituo, et eos inuicem substituo vt quando.

Substitutio,
quid

Substitutio
dicitur.
Substitutio
obliqua.

Substitutio
directa.

Substitutio
directe diuisio.
Vulgaris

Pupillaris.

Exemplaris.

Breuiloqu

Liber Secundus

Substitutiones
in quo dis-
tinguantur.

cumq; an pubertate. Nam oēs decesserint tunc A et B fratres meos
ipsis substituo. Differunt tamē substitutiones omēs in hoc. quia vul-
garis fit a quibz testatore et fit cuiuslibet vel heredi vel extraneo. pupil-
laris at fit solo parēte soli filio impuberi sub p̄tate existētis Exemplaris
fit ab utroq; parēte solo filio impuberi sub p̄tate existētis filio furioso
vel mente capto. Breuiloqua autē has omnes substitutiones in se
breuiter comprehendit.

Quando quis potest testamētari. Capi. LX.

Ascul⁹ post xiiij. annos. Femina post xij. annos tempe sane
mētē licz sint egri corpe pnt tñ facē testamētuz ymo parētes
eorz a. primi pnt testari p eis si nimis simplices sunt ex nā.

Executio testamenti. Capitulum. LXI.

Estamētum debent executores p̄ficere infra annum vnum.
nisi legitima causa s̄sit et impediāt. Qz si nō fecerint a Judi-
ce admoniti si heredes sunt executores pdunt hereditatem.

Si legatarij pdunt legata. si extranei omnia damna ex ista negligē-
tia vel dilatione suborta psoluent. Si vero executores legata p̄sum-
pserint reddēt quadrupliz. etsi reddere nō habēt iufamentur vel car-
ceri p̄petuo intrudētur. Si vō heredes nolunt se de executioe intro-
mittē nec hereditatē parētuz adire. tē licz cōmissarijs vel legatarijs
vel fisco se intromittē licz vt testm̄ d̄functi p omnia p̄ficiatur. et p̄pterea
ad tot et tātas deuenit successiōes ne peat vltima voluntas testatorz

Intestatus quot modis dicitur. Capitu. LXII.

Liquis dī intestatus decedere quattuor mōis. Primo si om-
nino testamētum non fecit vel qz noluit. vel qz nō potuit. a
qz morte preuentus est. vel quia ē filiū familias vel furiosus
qz hū et si vellent testamentum facere nō possent. Secundo si nō iu-
re testamētum fecit. qz caruit solennitate et numero testium vel sigil-
lis seu subscriptionibus Tercio si iure fecit testm̄. et qd fecit ruptuz
irritumue factum est. Ruptum per posthumi generationē vel p ar-
rogationē. irritum p ciuitatis interdictionē. vel testatoris vel p que-
relam in offitiosi vel p̄tra tabulas aut rescissionē p pretorē. Quarto
si ex eo testamēto nemo est heres institutus q institutio est fundamē-
tum omnium testamentoz. Juxta hoc nota qz hereditates omnium
intestatorz primo ad suos heredes p̄tinēt sui autē heredes existimā-
tur. qui ex legitimo matrimonio generātur. et qui in p̄tate moriētis
sunt. veluti filius filia nepos nept. p̄nepos p̄neptis et c. Nec inter
est. vtz hū sibi sunt naturales an adoptiui an legitimati. qz omēs

Suiberes q